

full dominical

Església de Menorca

Número 2082 - Any XLI - 26 juny 2022

"Jesús resumió sus mandamientos en uno solo: «Amaos los unos a los otros como yo os he amado» (Jn 15,12). Amar como ama Cristo significa ponerse al servicio de los hermanos, especialmente de quienes tienen más necesidad, con lo que somos y lo que tenemos".

(Papa Francisco)

evangelio cotidiano

LA BUENA GENTE

En un libro que publicó Martín Descalzo, leí una de esas ideas que te acompañan en la vida: la buena gente que convive con nosotros, que, con gran sencillez, nos facilita la existencia. Gente que te escucha, que te hace favores, que te atiende, sonríe, que no hace problema de nada... Gente buena, gente maravillosa... que está en nuestra familia, en el trabajo, en la calle, detrás de una ventanilla, en el supermercado...

Cuando destacamos lo negativo de las personas, cuando aflora a nuestros labios y semblantes la queja... un manto de tristeza nos invade; es como si perdiéramos la esperanza y dejáramos de creer en ellas. En cambio, como esto hace mucho daño, deberíamos fijarnos en la buena gente que refleja la bondad de nuestro Dios y que nos muestra el lado amable de la vida.

Abrimos los ojos para descubrirlo. El egoísmo, nuestros problemas y disgustos, lo impiden. Busquemos y encontremos a la buena gente entre nuestros familiares y amigos -¡Cuánta buena gente entre nuestros allegados!- y la que, de forma casual o fortuita, ha salido, sale y saldrá a nuestro encuentro, confortándonos en las pequeñas

y grandes necesidades. El Papa los denomina como "los santos de la puerta de al lado".

La buena gente nos impulsa a serlo también nosotros... ¿Cómo? Practicando las obras de misericordia: En gestos concretos y viables, gestos de fácil ejecución, compromisos de humanidad y de vida cristiana

Toni Barber

totalmente evaluables que leemos en Mateo 25: Porque tuve hambre, y me disteis de comer; tuve sed, y me disteis de beber; era forastero, y me acogisteis; estaba desnudo, y me vestisteis; enfermo, y me visitasteis; en la cárcel, y vinisteis a verme...

Esto es ser cristiano, seguir a Cristo y actuar como Él actuó. El amor y la misericordia hacia el prójimo son el mensaje de Jesús: Lo que hicisteis a uno de estos pequeños a mí me lo hicisteis. Si amo a Dios soy buena gente con mis hermanos y estoy atento para colmar de detalles y solicitud la vida de los otros.

No es imposible ser buena gente. Martín Descalzo nos regalaba algunas claves muy sencillas. Entre otras: Pensar bien de todo el mundo, aguantar a los pesados, no poner cara de vinagre, contestar todos los correos; acudir puntualmente a las citas, contarle a la gente las cosas buenas que han dicho de ellos... ¿Fácil o no?

... Espero que todos nos animemos a continuar siendo buena gente... ¡Yo me apunto!

**Maria Victoria Aymerich,
hermana de la Consolación**

pensaments

HOMBRE

Blas de Otero escribe en **Hombre**: “(...) al borde del abismo, estoy clavando a Dios. Y su silencio, retumbando, ahoga mi voz en el vacío inerte (...) / Alzo la mano, y tú me la cercanas. / Abro los ojos: me los sajas vivos. / (...) Esto es ser hombre: horror a manos llevas (...)” Esa es la visión que muchos tienen, hoy, de Dios, movidos por otra divinidad: la del empirismo. La visión de un ser silente y ajeno al dolor humano. Pero ese no es nuestro Dios, sino un Dios radicalmente opuesto al del poeta. Perdamos, pues, nuestro miedo a evangelizar, abramos las puertas que un día cerraron unos discípulos “por miedo a los judíos” y, revestidos de la Paz de

la que habla San Juan, lancémonos a la calle para decirle a un orbe en descomposición que nuestro Padre no cercena, ni saja... Que quien cercena y saja es el propio hom-

bre cuando, desatendiendo su conciencia y haciendo un mal uso de su libre albedrio, es incapaz de ver en el otro, al hermano. Que,

y como dijera Einstein, el Mal no es más que su ausencia en el corazón remiso de los seres humanos...

Frente al Dios del silencio y del abandono, hemos de mostrar al mundo al verdadero, al que nos conmueve con imperativos de ánimo y consuelo... Un Dios hecho de ternura y misericordia y cuya voz no aceptamos porque nos resulta más cómoda la sordera que el compromiso que esa voz, sí, implica... ¿O no?

Juan Luis Hernández Gomila

Diumenge XIII de Durant l'Any

Lectura del primer llibre dels Reis

19,16b.19-21

En aquell temps el Senyor digué a Elies: "Ungeix Eliseu, fill de Safat, d'Abel-Mehulà, perquè sigui el teu successor com a profeta." Elies se n'anà, i trobà Eliseu, fill de Safat, que llaurava amb dotze parelles de bous. Ell mateix guiava la dotzena parella. Elies, va fer com si passàs de llarg, i li tirà, a damunt, el seu mantell de profeta. Eliseu deixà els bous, corregué darrera Elies i li digué: "Vaig a besar mon pare i ma mare i vindré amb tu." Elies li digué: "Vés, torna a ca teva. ¿Què t'he fet jo per impedir-t'ho?" Ell se'n tornà, prengué la parella de bous, els matà, va coure la carn amb la fusta dels guardiments, convidà la gent i se'ls varen menjar. Després se n'anà amb Elies i era el seu ajudant.

Salm Responsorial 15

R: Senyor, heretat meva i calze meu.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia

5, 1.13-18

Germans, Crist ens ha alliberat de l'esclavitud perquè siguem lliures. Mantenu-vos així. No us sotmeteu altra vegada al jou de l'esclavitud. Vosaltres, germans, heu estat cridats a ser lliures. Mirau només de no convertir la llibertat en un pretext per a fer el vostre propi gust. Si us estimau, posau-vos al servei els uns dels altres. Perquè la Llei es troba tota en un sol precepte: "Estima els altres com a tu mateix." Però si us mossegau i us devorau mütuaument, pensau que acabareu destruint-vos. Ara, doncs, vos dic: Deixa-vos guiar per l'Esperit, i no satisfageu els capritxos de la carn. Perquè la carn desitja contra l'Esperit i l'Esperit contra la carn. Esperit i carn lluiten un contra l'altre, per no deixar-vos fer allò que voldréu. Si us deixau conduir per l'Esperit, no estau subjectes a la Llei.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

9, 51-62

Quan s'acostaven els dies en què Jesús havia de ser enduit al cel, ell resolué decididament encaminar-se a Jerusalem. Envià alguns que s'avancassin, i ells, fent camí, entraren a un poblet de samaritans per cercar-hi posada. Però la gent no el volgué rebre, perquè s'encaminava a Jerusalem. En veure això, els seus deixebles Jaume i Joan li digueren: "Senyor, ¿voleu que manem que baixi foc del cel i els consumesqui?" Però Jesús es girà i els renyà. I se n'anaren a un altre poblet. Mentre feien camí qualcú li digué: "Vos seguiré per tot arreu on anireu." Jesús li respongué: "Les raboies tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap." A un altre, Jesús li digué: "Vine amb mi." Ell li contestà: "Senyor, permeteu-me primer anar-me'n a ca meva, fins que hagi enterrat mon pare." Jesús li diu: "Deixa que els morts enterrin els seus morts, i tu vés a anunciar el Regne de Déu." Un altre digué a Jesús: "Vénç amb vós, Senyor, però permeteu-me primer que dugui adéu als de ca meva." Jesús li respongué: "Ningú que mira enrera quan ja té sa mà a l'arada no és apte per al Regne de Déu."

Lectura del primer libro de los Reyes

19, 16b. 19-21

En aquellos días, el Señor dijo a Elías en el monte Horeb: «Unge profeta sucesor tuyo a Elíseo, hijo de Safat, de Abel Mejolá». Partió Elías de allí y encontró a Eliseo, hijo de Safat, quien se hallaba arando. Frente a él tenía doce yuntas; él estaba con la duodécima. Pasó Elías a su lado y le echó su manto encima. Entonces Eliseo abandonó los bueyes y echó a correr tras Elías, diciendo: «Déjame ir a despedir a mi padre y a mi madre y te seguiré». Elías le respondió: «Anda y vuélvete, pues; ¿qué te he hecho?». Eliseo dio la vuelta, tomó la yunta de bueyes y los ofreció en sacrificio. Con el yugo de los bueyes asó la carne y la entregó al pueblo para que comiera. Luego se levantó, siguió a Elías y se puso a su servicio.

Salmo responsorial 15

R: Tú eres, Señor, el lote de mi heredad.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Gálatas

5, 1. 13-18

Hermanos: Para la libertad nos ha liberado Cristo. Manteneos, pues, firmes, y no dejéis que vuelvan a someteros a yugos de la esclavitud. Vosotros, hermanos, habéis sido llamados a la libertad; ahora bien, no utilicéis la libertad como estímulo para la carne; al contrario, sed esclavos unos de otros por amor. Porque toda la Ley se cumple en una sola frase, que es: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». Pero, cuidado, pues mordiéndoos y devorándoos unos a otros acabaréis por destruirnos mutuamente. Frente a ello, yo os digo: caminad según el Espíritu y no realicéis los deseos de la carne; pues la carne desea contra el espíritu y el espíritu contra la carne; efectivamente, hay entre ellos un antagonismo tal que no hacéis lo que quisierais. Pero si sois conducidos por el Espíritu, no estáis bajo la ley.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

9, 51-62

Cuando se completaron los días en que iba de ser llevado al cielo, Jesús tomó la decisión de ir a Jerusalem. Y envió mensajeros delante de él. Puestos en camino, entraron en una aldea de samaritanos para hacer los preparativos. Pero no lo recibieron, porque su aspecto era el de uno que caminaba hacia Jerusalem. Al ver esto, Santiago y Juan, discípulos suyos, le dijeron: «Señor, ¿quieres que digamos que baje fuego del cielo que acabe con ellos?». Él se volvió y les regañó. Y se encaminaron hacia otra aldea. Mientras iban de camino, le dijo uno: «Te seguiré adondequieras que vayas». Jesús le respondió: «Las zorras tienen madrigueras, y los pájaros del cielo nidos, pero el Hijo del hombre no tiene donde reclinar la cabeza». A otro le dijo: «Sígueme». Él respondió: «Señor, déjame primero ir a enterrar a mi padre». Le contestó: «Deja que los muertos entierren a sus muertos; tú vete a anunciar el reino de Dios». Otro le dijo: «Te seguiré, Señor. Pero déjame primero despedirme de los de mi casa». Jesús le contestó: «Nadie que pone la mano en el arado y mira hacia atrás vale para el reino de Dios».

el comentari

Exigencias del seguimiento de Jesucristo

En estos domingos del tiempo ordinario seguiremos el evangelio de Lucas que, hoy, nos introduce en el camino que Jesús emprende con firmeza hacia Jerusalén, a pesar del peligro al que está expuesto, pero también allí tiene que anunciar la buena nueva del Reino. Esta será la última etapa de su ministerio, antes de su muerte y resurrección.

En este pasaje se pueden distinguir dos partes. En la primera, Jesús, fiel a la voluntad del Padre, afronta su destino, sabiendo que está cerca su partida de este mundo, y que deberá vencer dificultades, sufrir rechazos y decepciones -en el primer pueblo de Samaria donde pide alojamiento no quieren acogerlo- y aprovecha esta ocasión para enseñarles a no devolver mal por mal, como proponían algunos de sus discípulos. El camino que sigue Jesús no es fácil y lo muestra claramente para que todos los que quieran seguirle y participar en su Reino de paz y misericordia, estén preparados para superar, con alegría y esperanza, todas las dificultades que se presenten.

En la segunda parte, Lucas expone tres casos de seguimiento. En el primero y el último unas personas plantean a Jesús su firme intención de seguirle, pero Jesús les plantea las condiciones que deben estar dispuestos a aceptar. Ir con Jesús no significa obtener seguridades materiales ni privilegios de ningún tipo y, además, conlleva que la misión ocupe el lugar primordial en su vida y todo lo demás pase a un segundo plano. En el segundo caso, es Jesús quien toma la iniciativa y le dice a otro: "Sígueme". Nuevamente se repite un esquema parecido porque este acepta la llamada de Jesús, pero antepone otras acciones al seguimiento inmediato.

Si hemos sido llamados por Jesús, debemos renunciar a un estilo de vida convencional, donde nuestro bienestar y el de nuestra familia es lo primero, para adquirir una mirada más amplia que nos haga descubrir el sufrimiento del mundo y dedicarnos por entero a la construcción del Reino aquí y ahora.

Teresa Jansà

imágenes familiares

Me propongo este año, en el presente Full Dominical de los meses de verano, ofrecer y comentar diversas imágenes religiosas de Menorca conservadas con devoción por diversas familias en sus propios domicilios. Se trata de unas muestras de piedad y amor, que se iban transmitiendo por herencia de una generación a otra.

Ntra. Sra. del Carmen (I)

Era muy intensa la devoción que en la ciudad de Mahón se sentía hacia la Virgen María con el título de Carmen. En ello influyó muy especialmente la existencia de un convento de religiosos carmelitas llamados de la Antigua Observancia, rama diversa de los carmelitas descalzos. La antigua orden había surgido en el Monte Carmelo de Tierra Santa, que forma como una pequeña cordillera que se adentra en el mar Mediterráneo. Se organizó esta familia religiosa en el tiempo de las Cruzadas y les dio la regla que aún se mantiene el Patriarca latino de Jerusalén san

Alberto en 1231. Los carmelitas pasaron a Europa durante el siglo XIV y se establecieron especialmente en poblaciones portuarias. Junto al puerto mahonés lo hicieron paulatinamente desde el siglo XVII

La antigua imagen que presentamos data probablemente del siglo XVIII y se distingue por la finura y placidez de su rostro, así como por las vestiduras propias de los hábitos de la orden. La figura del niño Jesús que María sostiene sobre su brazo izquierdo es sugestiva y de carácter infantil. El título mariano del Carmen estaba vinculado especialmente a la navegación de altura.

una església que anuncia l'evangeli

Ara et toca a tu (i 21)

Si, ara et toca a tu. Aquests escrits que hem anat publicant han volgut ser una invitació personal per tu per tal que assumeixis d'una manera més concreta el teu compromís baptismal i participis d'una manera activa en la mateixa missió salvífica de l'Església. Tu tens la capacitat d'arribar a moltes persones, ambients i situacions on d'altres no poden arribar. La teva visió com a laic et permet encarnar el missatge de l'Evangeli i fer-lo molt més accessible a qui està allunyat o és indiferent.

El papa Francesc t'ho deixa prou clar: "en virtut del Baptisme rebut, cada membre del Poble de Déu s'ha convertit en deixeble missioner. Cadascun dels batius, sigui quina sigui la seva funció en l'Església i el grau d'il·lustració de la seva fe, és un agent evangelitzador... La nova evangelització ha d'implantar un nou protagonisme de cadascun dels batejats" (EG 120).

No cerquis excuses dient que no ho sabràs fer, que no estàs capacitat, que no tens temps, que tu no vals... No esperis el moment idoni, perquè el moment elegit per Déu és ara. No esperis llargues instruccions ni receptes màgiques: si t'has trobat amb Déu, si has fet una experiència real d'Ell, ja estàs preparat per comunicar aquesta experiència de vida als demés. El primer i fonamental anuncí és saber-te estimat pel Pare, experimentar que Jesús realment ha mort i ressuscitat per tu

i viure obert a la força de l'Esperit que no et deixarà mai d'assistir. Ara et toca a tu, no tenguis por.

Exercicis espirituals dels preveres

Del 27 a l'I de juliol els preveres de Menorca faran uns exercicis espirituals al Santuari de Lluc. A càrrec de Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona.

Síntesi de la fase diocesana del Sínode 2021-2023

La fase diocesana del Sínode a Espanya ha implicat durant aquests mesos de discerniment, escolta i diàleg unes 220 mil persones, amb més de 14 mil grups que s'han format a les parròquies, congregacions religioses, Càritas diocesanes, moviments laics, etc.

A l'Assemblea Final del Sínode celebrada l'II de juny es va posar de manifest el desig de seguir caminant junts per a construir una Església més viva, alegra i al servei de la missió. En aquest sentit, aquests són els punts més importants que s'estreuen d'aquest procés sinodal:

-Conversió personal: renovar la nostra trobada personal amb Jesús és el punt de partida. Donar prioritat a la pregària, als sagraments, a la participació activa a les celebracions.

-Formació: essencial per a madurar i créixer en la fe.

-Litúrgia: celebracions que toquin l'ànima dels fidels, repensar el paper de les homilies com a element fonamental per a entendre la celebració i per a la formació dels laics.

-Paper de la dona en l'Església: imprescindible la seva presència en els òrgans de responsabilitat i decisió de l'Església.

-Clericalisme bilateral: evitar un excés de protagonisme dels preveres en detriment de la presència dels laics en l'Església.

-Acollida i Discerniment.

-Pastoral familiar i joves.

-Continuïtat del procés. Com ja es va viure amb el Congrés de Laics (2020) i ara amb la fase diocesana del Sínode, és fonamental seguir creixent en sinodalitat a nivell diocesà i parroquial: plans diocesans, consells parroquials i d'assumptes econòmics, etc. **Més informació a la pàgina web del Bisbat de Menorca.**

Guillermo Pons Pons

Foto: Toni Barber

Mons. Francesc Conesa Ferrer:

Mirada a l'episcopat del 18è Bisbe de Menorca (2017-2022)

El 27 d'octubre de 2016 es feia públic a l'orbe cristià el nomenament del sacerdot il·licità Francesc Conesa i Ferrer (1961) com a divuitè bisbe contemporani de la diòcesi de Menorca. El 7 de gener de 2017, a la Catedral Basílica de Santa Maria, a Ciutadella, rebé la consagració episcopal, presidida pel cardenal Mons. Antonio Cañizares, i, acte seguit, prenia possessió de la Seu que li estava confiada. Era la cinquena vegada al llarg de la història que l'Església Catedral de Menorca acollia una solemne ordenació episcopal. El nou Pastor proclamava com a lema les paraules “Adiutor gaudii vestri” (Servidor de la vostra alegria). En efecte, des de llavors ençà, una constant mantinguda pel prelat ha romàs presidida pel servei, per la idea permanent de servir, perquè —deia— no pot ser altra l'estil d'un Pastor. Així ha estat fins que el Sant Pare el va designar com a bisbe de Solsona el propassat mes de gener, càrrec del que prengué possessió el 12 de març. Són cinc els anys d'episcopat que Mons. Conesa ha desenvolupat a l'illa de Menorca. És un quinquenni prou farcit de bona tasca.

Fent un resum merament nominal, podríem determinar els aspectes que han conformat l'obra episcopal de la següent manera:

- Pla diocesà de pastoral
- Reforma d'alguns organismes diocesans
- El directori per a la iniciació cristiana
- Acció social de l'Església
- Impuls del laïcat
- La visita pastoral
- Diàlegs amb el bisbe
- Celebració d'alguns aniversaris

Projecte sobre el santuari de la Mare de Déu del Toro

D'aquest gran ventall, feim ara una selecció sobre les sis primeres accions.

La primera iniciativa important va ser elaborar i engegar el pla diocesà de pastoral. Es van constituir 75 grups a la Diòcesi, que van anar fent aportacions als vuit temes de reflexió i diàleg proposats. Després de cada tema, es va anar oferint als grups un resum de les aportacions. Finalment, tots aquests suggeriments es van veure reflectits en dos documents. El pla pastoral aprovat tenia com a objectiu “Créixer com a Església de portes obertes: comunitària, acollidora, samaritana i en sortida” i com a lema “anau per places i camins”.

Quant a les reformes, entre d'altres, es van revisar els estatuts del Consell de Presbiteri, que va passar a incloure tots els sacerdots de la Diòcesi (aprovats el 2 de febrer de 2017) i també es van reformar els estatuts del Consell diocesà de pastoral, aprovats el 17 d'abril del 2017.

També es va treballar en l'elaboració d'un “Directori pastoral per a la iniciació cristiana”, que finalment va veure la llum amb data 31 de maig del 2021. Aquest directori concreta els principis fonamentals per a la pràctica de la catequesi i estableix l'itinerari que ha de seguir-se a la Diòcesi.

Durant el pontificat de Mons. Conesa es va potenciar l'acció social de l'Església i, particularment, l'acció de Càritas. Com a conseqüència de la crema de la nau TIV al juny del 2017 es va posar en marxa una nova nau de Mestral al polígon de Maó (desembre 2018) i es va realitzar una adaptació profunda de l'antiga nau-magatzem de Mestral (octubre 2019). Posteriorment, es va ampliar la nau del polígon de Maó, per disposar de més espais (setembre 2021).

Un projecte important que es va posar en marxa va ser Paidós a Ciutadella (octubre 2019), dirigit a famílies que es troben en situació de vulnerabilitat, per ajudar-les a l'educació dels seus fills. A més, arran de la crisi econòmica i social provocada per la pandèmia del covid, la Diòcesi va prendre la iniciativa de crear un “Fons de solidaritat”, per ajudar a pagar els lloguers i subministraments de les famílies més necessitades. A l'aportació inicial de 100.000 € realitzada per la Diòcesi, es van unir els donatius de moltes parròquies, entitats i persones particulars, que han aconseguit que aquest fons, que es gestiona per Càritas, encara ara es mantengui actiu.

També cal destacar un element de molta vàlua d'aquests anys: l'impuls de la participació dels laics a la vida de l'Església. Amb aquesta finalitat la nostra Diòcesi va participar al Congrés de Laics que, amb el títol de “Poble de Déu en sortida”, va organitzar la Conferència Episcopal Espanyola.

Des d'octubre del 2019 fins al febrer del 2022 es va desenvolupar la visita pastoral a la Diòcesi, amb el lema “Aneu i anuncieu el que heu vist i sentit”. La visita va començar per l'arxiprestat de Maó a l'octubre del 2019 i va seguir per l'arxiprestat del centre, fins que es va veure interrompuda el març del 2020 per la pandèmia del covid-19. Posteriorment, a l'octubre del 2021 es va reprendre la visita pendent a Ferreries i es va desenvolupar la visita a l'arxiprestat de Ciutadella.

Ara hem entrat en una etapa de Seu Vacant. Esperam plens d'il·lusió que el Sant Pare ens envii tan aviat com sigui possible qui haurà de ser el nostre 19è Bisbe de Menorca.

Miquel Àngel Limón Pons

Fotos: Sebastià Taltavull i Toni Barber